

A historical map of a rural region in the Netherlands. The map shows a network of roads, fields, and small settlements. Key locations labeled include 'STOORIS' at the top, 'MANNENKENVERE' in the upper right, and 'SCHOORBACKE' in the lower center. A winding road or canal, labeled 'DE BRUGG' and 'DE DIJK', runs through the center. The map is colored in shades of green, brown, and red, with a compass rose visible in the lower left.

Middelkerke IJzerdijk 4

12 MAART 2025

ARCHEOSERVICE

Gemaakt door: Kirsten Van Campenhout

ARCHEOSER✓ICE

Kirsten Van Campenhout

Archeoservice Rapport 071

Archeologienota

Middelkerke IJzerdijk 4

Deel 2: Programma van Maatregelen

Kirsten Van Campenhout

Meerdonk 2025

Colofon

Titel: *Archeoservice-rapport 071: Middelkerke IJzerdijk 4. Archeologienota. Programma van Maatregelen*

Auteur:	Kirsten Van Campenhout
Erkende archeoloog:	Kirsten Van Campenhout (2015/00060)
Grafische illustraties/GIS:	Archeoservice (tenzij anders vermeld)
Rapportnummer:	Archeoservice-rapport 071
Uitvoerder:	Archeoservice. Kirsten Van Campenhout
Vestiging:	Bloempotstraat 23A, 9170 Meerdonk
Publicatiedatum:	12/03/2025
Publicatieplaats:	9170 Meerdonk
Illustratieverantwoording voorblad:	Uitsnede uit de kaart van Ferraris (1771-1778)

©Archeoservice, 2025

Archeoservice aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Archeoservice bewaart op een beveiligde wijze enkel informatie over opdrachtgevers en initiatiefnemers met specifieke doelen. Gegevens worden niet gedeeld met derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgevers of initiatiefnemers. Gegevens worden op vraag van de opdrachtgevers of initiatiefnemers aangepast of gewist.

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken via www.archeoservice.be. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Archeoservice mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

INHOUD

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1	ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	1
1.2	GEMOTIVEERD ADVIES	2
1.2.1	De volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	2
1.2.2	De aan- of afwezigheid van een archeologische site	2
1.2.3	Impactbepaling.....	3
1.2.4	Bepaling van de maatregelen.....	3
1.3	PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	4

1. Programma van Maatregelen

1.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Toponiem	Middelkerke IJzerdijk 4
Projectcode Onroerend Erfgoed	2025C35 (Bureauonderzoek)
Kadastrale gegevens	MIDDELKERKE AFD7/SCHORE/ sectie A/ percelen 353M, 353R, 353P, 354D
Oppervlakte plangebied	41.042 m ²
Oppervlakte bodemingreep	Ca. 12.500 m ²
Projectnummer Archeoservice	2025/0006
Betrokken actoren	Erkende archeoloog: Kirsten Van Campenhout (OE/ERK/Archeoloog/2015/00060)
	Betrokken actor: Kirsten Van Campenhout (OE/ERK/Archeoloog/2015/00060)
	Betrokken derden: Niet van toepassing
Beheer en plaats documentatie	Archeoservice Bloempotstraat 23A 9170 Meerdonk

1.2 GEMOTIVEERD ADVIES

1.2.1 DE VOLLEDIGHEID VAN HET UITGEVOERDE ONDERZOEK

Het vooronderzoek heeft tot dusver bestaan uit een bureauonderzoek. Bij dit bureauonderzoek zijn gegevens verzameld over de landschappelijke, archeologische en historische situering van het plangebied. Deze resultaten werden afgetoetst met de impact van de geplande werken op de bodem. Op basis van dit vooronderzoek is het mogelijk een gefundeerde uitspraak te doen over de verdere omgang met de eventuele archeologische resten binnen het plangebied.

1.2.2 DE AAN- OF AFWEZIGHEID VAN EEN ARCHEOLOGISCHE SITE

Het bureauonderzoek bracht volgende relevante elementen aan het licht:

- ✓ **Aardkundige gegevens:** Het studiegebied ligt ter hoogte van de deelgemeente Schore, vlak langs de IJzer, op de rand van de kustpolders en het Kustbekken met de IJzer. Geomorfologisch is het gelegen ter hoogte van de laaggelegen en grachtenrijke polders en een relatief vlak grondgebied. Volgens de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in een groot deel van het plangebied gekarteerd als middellandpolders. Doordat het in poldergebied gelegen is en het gebied onderhavig was aan zeetransgressies, is er slechts bewoning mogelijk tijdens de Romeinse periode en vanaf de 11de-12de eeuw. Hierdoor is de kans op het aantreffen van intact bewaarde artefactenvindplaatsen uit de vroege prehistorie (steentijd) miniem tot onbestaande. Aanvullend, echter niet vastgesteld door boringen, maakt de bodemkaart ook melding van uitgeveende en uitgebrikte gronden wat kan wijzen op een grote antropogene invloed op het bodemprofiel.
- ✓ **Archeologische gegevens:** In de omgeving rondom het projectgebied zijn weinig gravende archeologische onderzoeken uitgevoerd. Het archeologische onderzoek in de regio refereert hoofdzakelijk naar de (laat)middeleeuwse bewoning van de streek. Binnen de contour van het huidige plangebied zijn geen archeologische meldingen bekend.
- ✓ **Historische gegevens:** Het historisch kaartmateriaal toont aan dat in het plangebied vanaf de 18de eeuw al enkele bebouwing aanwezig was, bestaande uit drie tot vier afzonderlijke gebouwen op enige afstand van de weg. Deze zijn mogelijk nog deels bewaard, maar bevinden zich niet ter hoogte van de geplande werken. Als er al sporen zouden aangetroffen worden uit de late middeleeuwen, zullen deze hoogstwaarschijnlijk landbouw gerelateerd zijn. Vanaf de 21ste eeuw kende het terrein verschillende uitbreidingsfases. Er werden verschillende varkensstallen gebouwd met mestkelders tot een diepte van ca. 2,20 m.
- ✓ **Gekende verstoring:** Van het begin van de 21ste eeuw kent het plangebied meer bebouwing met bijhorende verharding. Op basis van de huidige situatie en een reeks orthofoto's vanaf 1971 kan een zone afgebakend worden waar de ondergrond verstoord zal zijn. De totale oppervlakte van de bekende verstoring bedraagt ca. 12.300 m² binnen een plangebied met een oppervlakte van ca. 41.042 m². Deze verstoring is centraal binnen het plangebied gelegen. De diepte van de verstoring is niet bekend, gemiddeld kan men uitgaan van een verstoringsdiepte van ca. 40-50 cm en lokaal dieper ter hoogte van funderingen, mestkelders (ca. 2,20 m diep) en putten.

Samengevat stellen we dat de trefkans van een archeologische site, op basis van de landschappelijke situatie en de gekende waarden in de regio, binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied aanwezig is. De mate van verstoring in combinatie met de aard van de geplande werken maken verder archeologisch onderzoek echter weinig zinvol.

1.2.3 IMPACTBEPALING

De initiatiefnemer plant op het terrein de sloop van bestaande structuren en de bouw van nieuwe stallen met bijhorende verharding en wadi. In totaal wordt ca. 3750 m² gesloopt of uitgebroken. De twee nieuwe stallen nemen een oppervlakte van ca. 6350 m² in, maar vallen grotendeels samen met de bestaande verstoring. Bovendien bestaat de fundering uit funderingszolen op regelmatige afstanden. Er zullen wel twee waterkelders aanwezig zijn die gedeeltelijk voor een nieuwe, diepe verstoring zullen zorgen, ca. 458 m². De nieuwe verharding heeft in totaal een oppervlakte van ca. 2160 m² en situeert zich ter hoogte van vermoedelijk onverstoord gebied. Een lange, smalle wadi zal hoogst waarschijnlijk voor een nieuwe verstoring zorgen tot een maximale diepte van 40 cm. Tot slot gaat men nog uit van een kleine, maar diepe verstoring door de nieuw weegbrug (54 m²).

Er zijn twee feiten die bepalend zijn voor de afweging van de geplande werkzaamheden:

- ✓ Een groot deel van het plangebied is al verstoord, én een aanzienlijk deel daarvan is diep verstoord tot een diepte van minstens 2,20 m door de aanleg van mestkelders.
- ✓ Het nieuwe vloerpeil zal 40 cm hoger liggen dan het huidige, waardoor de impact op de bodem ter hoogte van onverstoorde delen beperkt zal blijven.

Bijgevolg mag ervanuit gegaan worden dat de kans heel groot is ,voor wat betreft de ingrepen met grote oppervlaktes, dat er quasi geen interferentie is met het onverstoord moedermateriaal. Ingrepen die dit mogelijk wél hebben zijn ofwel lang en smal van vorm (wadi, kelders, weegbrug) ofwel beperkt in oppervlakte (funderingszolen).

Bovenstaand overzicht geeft aan dat het potentieel op (waardevolle) kenniswinst bij verder archeologisch (voor-)onderzoek ontbreekt. De investeringen die gepaard gaan met verder archeologisch onderzoek staan geenszins in verhouding tot de beperkte resultaten die dergelijk onderzoek naar verwachting zal opleveren.

1.2.4 BEPALING VAN DE MAATREGELEN

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze archeologienota bleken voldoende om het ontbreken van het potentieel op kennisvermeerdering bij verder archeologisch onderzoek te staven. **Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen.** Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed.¹

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit

1.3 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Niet van toepassing.